

BANKA

SLOVENIJE

11. TISKOVNA KONFERENCA

PLAČILNA
BILANCA
SLOVENIJE

Janez Fabijan
Franc Drenovec

16. maj 2002

Plačilna bilanca Slovenije v mio USD (jan - mar 2002)

predhodni podatki, z dne 13.05.2002	tokovi v mio USD					tokovi v mio USD			
	januar - marec		marec			januar - marec		marec	
	2001	2002	2001	2002		2001	2002	2001	2002
I. Tekoči račun	47,7	72,8	-8,6	-18,7	II. Kapitalski in finančni račun	-79,8	-39,5	-13,2	16,2
1. Blago	-119,2	-84,3	-37,2	-36,4	A. Kapitalski račun	0,1	0,4	0,2	0,1
1.1. Izvoz blaga	2.417,1	2.331,4	885,5	847,8	1. Kapitalski transferi	0,1	0,5	0,2	0,1
Izvoz f.o.b.	2.398,8	2.315,2	880,1	842,3	2. Patenti in licence	0,0	-0,1	0,0	0,0
Prilagoditev zaobjem	18,3	16,2	5,4	5,5	B. Finančni račun	-79,9	-40,0	-13,4	16,1
1.2. Uvoz blaga	-2.536,3	-2.415,6	-922,7	-884,3	1. Neposredne naložbe	111,6	197,6	11,5	114,9
Uvoz c.i.f.	-2.591,7	-2.462,6	-942,3	-896,5	Domače v tujini	-12,0	-14,9	-0,6	-0,1
Prilagoditev c.i.f./f.o.b.	98,0	93,1	35,6	33,9	Tuje v Sloveniji	123,6	212,5	12,1	114,9
Prilagoditev zaobjem	-42,7	-46,2	-16,1	-21,6	2. Naložbe v vrednostne papirje	77,7	-17,6	9,9	-18,6
2. Storitve	117,4	119,1	41,0	34,9	Domače v tujini	-37,8	1,1	9,9	-5,6
Izvoz storitev	411,8	425,6	142,7	138,6	Tuje v Sloveniji	115,5	-18,7	0,0	-13,0
Uvoz storitev	-294,3	-306,5	-101,6	-103,6	3. Ostale naložbe	-227,6	22,6	-26,3	-96,7
2.1. Transport	34,6	48,5	13,3	15,8	3.1. Komerčni krediti	-113,2	-105,6	-49,7	-5,8
2.2. Potovanja	126,6	113,1	39,8	38,5	3.2. Posojila	46,0	-3,4	2,0	-15,8
2.3. Konstrukcijske storitve	5,0	0,4	3,4	0,1	3.3. Gotovina in vloge	-138,3	155,3	24,3	-76,3
2.4. Ostale poslovne storitve	-24,2	-9,7	-9,1	-5,9	3.4. Ostalo	-22,1	-23,7	-2,9	1,1
2.5. Ostalo	-24,6	-33,2	-6,3	-13,6	4. Mednarodne denarne rezerve	-41,6	-242,6	-8,5	16,6
3. Dohodki	8,9	10,2	-35,6	-30,2	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-0,5	-27,9	-3,9	-0,9
Prejemki	135,6	117,7	42,3	40,5	Devize	-41,1	-214,7	-4,6	17,4
Izdatki	-126,7	-107,5	-77,9	-70,7	Gotovina in vloge	-69,4	107,0	-0,9	123,0
4. Tekoči transferi	40,6	27,8	23,1	12,9	Vrednostni papirji	28,2	-321,7	-3,7	-105,6
V Slovenijo	100,7	98,0	44,0	38,7	III. Neto napake in izpustitve	32,1	-33,2	21,9	2,5
V tujino	-60,1	-70,3	-20,9	-25,8					

POMEMBNEJŠE SPREMEMBE*

V prvem četrtnem letu leta 2002 je presežek tekočega računa znašal 72,8 mio USD, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2001 dosežen presežek v višini 47,7 mio USD. V marcu 2002 je bil tekoči račun v primanjkljaju, ki je znašal 18,7 mio USD, medtem ko je primanjkljaj v enakem obdobju leta 2001 dosegel 8,6 mio USD.

Na primanjkljaj tekočega računa v prvem četrtnem letu 2002 je negativno vplival primanjkljaj v trgovinski bilanci (84,3 mio USD), pozitivno pa presežki doseženi v storitvenem delu (119,1 mio USD), v dohodkovnem delu (10,2 mio USD) in v tekočih transferjih (27,8 mio USD).

Primanjkljaj trgovinskega dela plačilne bilance je v obdobju od januarja do marca leta 2002 znašal 84,3 mio USD, kar je manj kot v primerljivem obdobju leta 2001, ko je dosegel 119,2 mio USD. Pri tem se je izvoz blaga znižal manj kot uvoz blaga. Na te podatke je zelo močno vplival povečani tečaj dolarja. Tako so tolarski blagovni podatki v plačilni bilanci izkazovali rast izvoza za 5,9 % in rast uvoza za 4,8 %.

Marca 2002 je presežek plačilne podbilance **storitev** znašal 34,9 mio USD in je bil za 6,1 mio USD nižji od presežka doseženega v marcu 2001. Izvoz storitev se je zmanjšal za 4,1 mio USD, uvoz storitev pa se je povečal za 2,0 mio USD. Najbolj se je zmanjšal izvoz konstrukcijskih in komunikacijskih storitev.

V marcu 2002 je bil v **dohodkovnem delu** plačilne bilance dosežen primanjkljaj, ki je znašal 30,2 mio USD. Na zmanjšanje primanjkljaja dohodkov v primerjavi z marcem 2001, ko je znašal 35,6 mio USD) je vplivalo večje zmanjšanje izdatkov kot prejemkov.

Kapitalski in finančni račun izkazuje marca 2002 pritek kapitala v višini 16,1 mio USD, medtem ko je bil marca 2001 dosežen odtok v višini 13,2 mio USD.

Marca 2002 je bilo med večjimi **odtoki** kapitala 56,0 mio USD povečanja imetij tuje gotovine prebivalcev (od tega 20 mio USD dvigov iz deviznih računov pri bankah in 36 mio USD neto nakupov rezidentov v menjalnicah). Tudi postavka posojila na neto osnovi v tem mesecu predstavlja odtok v znesku 15,8 mio USD, odtoki iz postavke naložb v vrednostne papirje so znašali 18,6 mio USD (večinoma gre za nakupe evroobveznic RS od nerezidenov), 5,8 mio USD odtoka pa predstavljajo komercialni krediti.

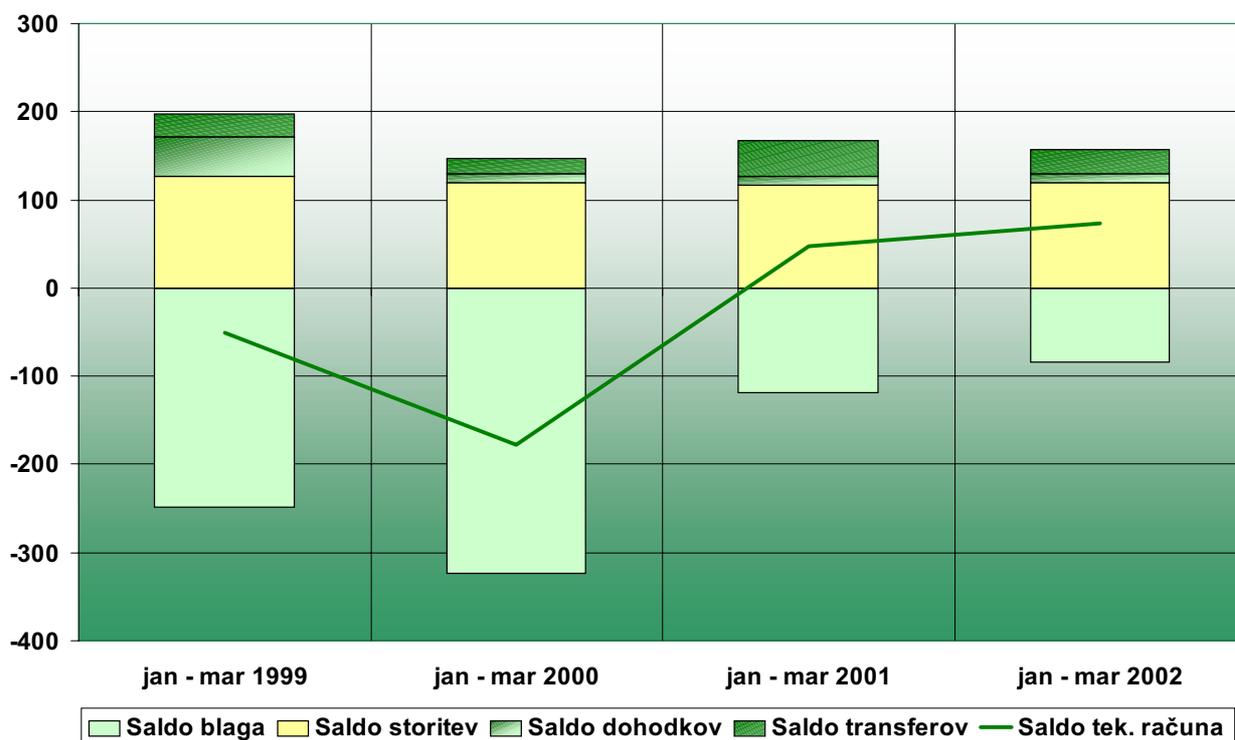
Največji pritek kapitala v mesecu marcu predstavljajo neposredne naložbe nerezidentov v Sloveniji (114,9 mio USD).

V prvih treh mesecih **leta 2002** je prišlo do večjih sprememb v obliki pritoka neposrednih naložb iz tujine (114,9 mio USD), odtoka komercialnih kreditov (105,6 mio USD), zmanjšanja vlog domačih bank v tujini (256,3 mio USD), povečanja imetij gotovine prebivalstva (132,1 mio USD).

Mednarodne denarne rezerve so se marca 2002 znižale za 16,6 mio USD, v prvih treh mesecih leta 2002 pa so se skupno **povečale za 242,6 mio USD**. Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so konec meseca marca dosegle 4.668,0 mio USD. **Stanje deviznih rezerv poslovnih bank** je februarja 2002 znašalo 1.217,3 mio USD

*Povprečni menjalni tečaj USD/SIT je v leta 2002 presegal primerljivega v leta 2001 za 11,0 %, tečaj USD/EUR pa za 6,2 %.

Tekoči račun plačilne bilance v mio USD

Mesec: marec 2002/2001

V marcu 2002 je bil dosežen primanjkljaj tekočega računa v višini 18,7 mio USD, medtem ko je primanjkljaj tekočega računa v marcu 2001 znašal le 8,6 mio USD.

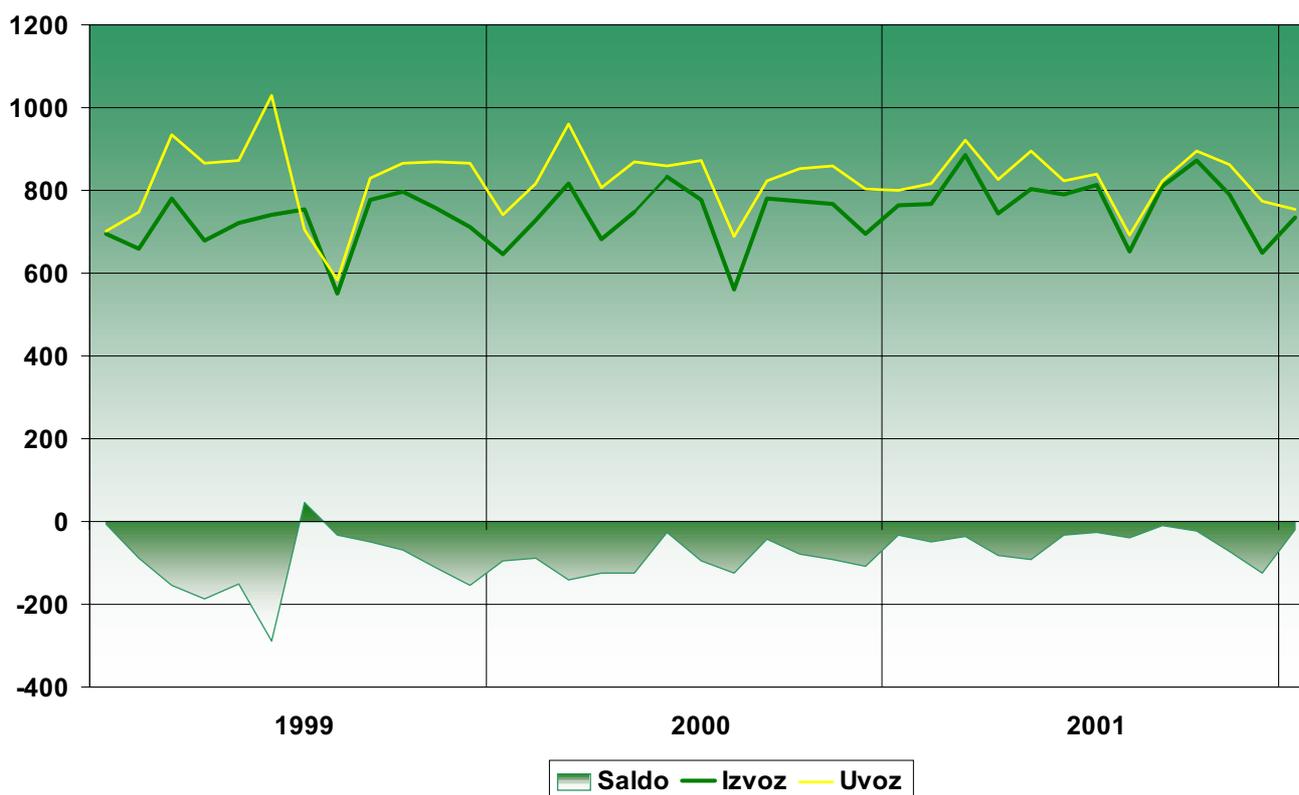
Primanjkljaj **trgovinske bilance** je bil v marcu 2002 v primerjavi z marcem 2001 nižji za 0,7 mio USD. Presežek **storitev** se je v proučevanem obdobju zmanjšal za 6,1 mio USD. Saldo **dohodkov** je bil v marcu 2002 višji od lanskoletnega za 5,4 mio USD, presežek **transferjev** pa se je zmanjšal za 10,2 mio USD.

Obdobje: januar - marec 2002/2001

Saldo tekočega računa je bil v prvem četrtletju leta 2002 pozitiven in je znašal 72,8 mio USD, medtem ko je bil v enakem obdobju lanskega leta dosežen nižji presežek v višini 47,7 mio USD. V marcu 2002 pa je bil dosežen primanjkljaj tekočega računa v znesku 18,7 mio USD, medtem ko je bil v marcu 2001 primanjkljaj nižji, znašal je 8,6 mio USD.

Primanjkljaj **trgovinske bilance** je bil v prvih treh mesecih leta 2002 za 34,9 mio USD nižji kot v enakem obdobju leta 2001, pri čemer je bila rast izvoza blaga (3,5 %) višja od rasti uvoza blaga (4,5 %). Presežek **storitev** se je v tem obdobju povečal za 1,6 mio USD. Presežek **dohodkov** je v tem obdobju znašal 10,2 mio USD, kar je za 1,3 mio USD več, kot je znašal v primerljivem obdobju leta 2001. Saldo **transferjev** pa je bil v prvih treh mesecih leta 2002 za 12,8 mio USD nižji kot v enakem obdobju leta 2001 in sicer predvsem zaradi večjih transferjev v tujino.

Menjava blaga v mio USD

Primanjkljaj v **trgovinski bilanci** je v prvih treh mesecih leta 2002 znašal 84,3 mio USD, v primerljivem obdobju leta 2001 pa 119,2 mio USD.

V primerjavi z enakim obdobjem leta 2001 je bil izvoz blaga v prvih treh mesecih leta 2002 nižji za 85,8 mio USD, medtem ko je bil uvoz blaga nižji za 120,7 mio USD. Na te podatke je zelo močno vplival povečani tečaj dolarja, medtem ko so tolarski podatki izkazovali v tem obdobju rast izvoza za 5,9 % in rast uvoza za 4,5 %.

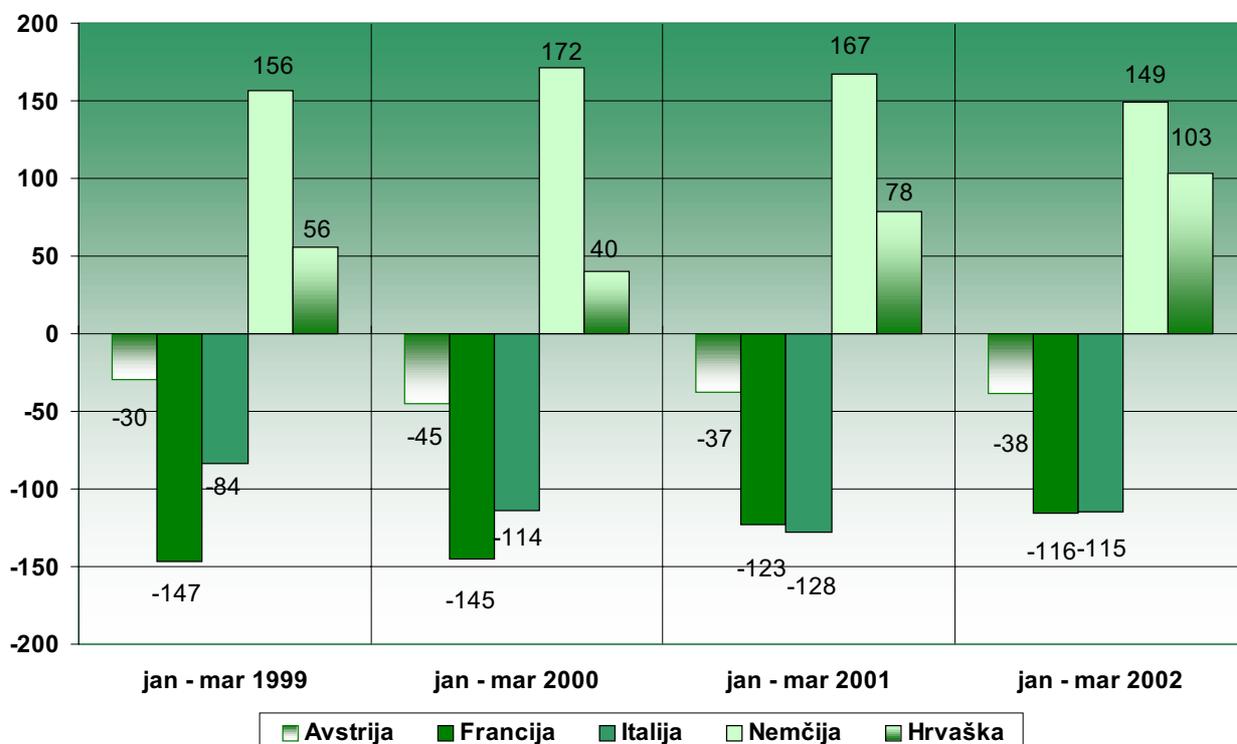
Izvoz blaga je v marcu 2002 dosegel 847,8 mio USD in je bil za 4,3 % nižji kot izvoz marca 2001.

Uvoz blaga je v marcu 2002 znašal 884,3 mio USD in je bil za 4,2 % nižji kot marca 2001.

V prvih treh mesecih leta 2002 je znašala **pokritost uvoza z izvozom** 96,5 %, medtem ko je bila v lanskem letu enaka 95,3 %. V marcu leta 2002 je bila dosežena 95,9% pokritost uvoza z izvozom, v marca leta 2001 pa 96,0 %.

Vir podatkov: SURS, Carinska uprava RS, BS

Saldo trgovinske menjave z državami največjimi trgovinskimi partnericami v mio USD

Ob primerjavi trgovinskega salda v mesecu marcu v letih od 1999 do 2002 je imela Slovenija vsa leta primanjkljaj s spodaj navedenimi evropskimi integracijami in državami nekdanje SZ, presežek pa z državami nekdanje Jugoslavije. V prvih treh mesecih leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001, je primanjkljaj Slovenije z EU in z državami nekdanje SZ ostal nespremenjen, z EFTO se je prevesil v presežek 2 mio USD, primanjkljaj v menjavi s CEFTO se je zmanjšal. V tem obdobju se je povečal presežek v menjavi z državami nekdanje Jugoslavije.

Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnerji je Slovenija letos s Hrvaško in Nemčijo ohranila presežek, medtem ko je bil v menjavi z Avstrijo, Italijo in Francijo dosežen primanjkljaj.

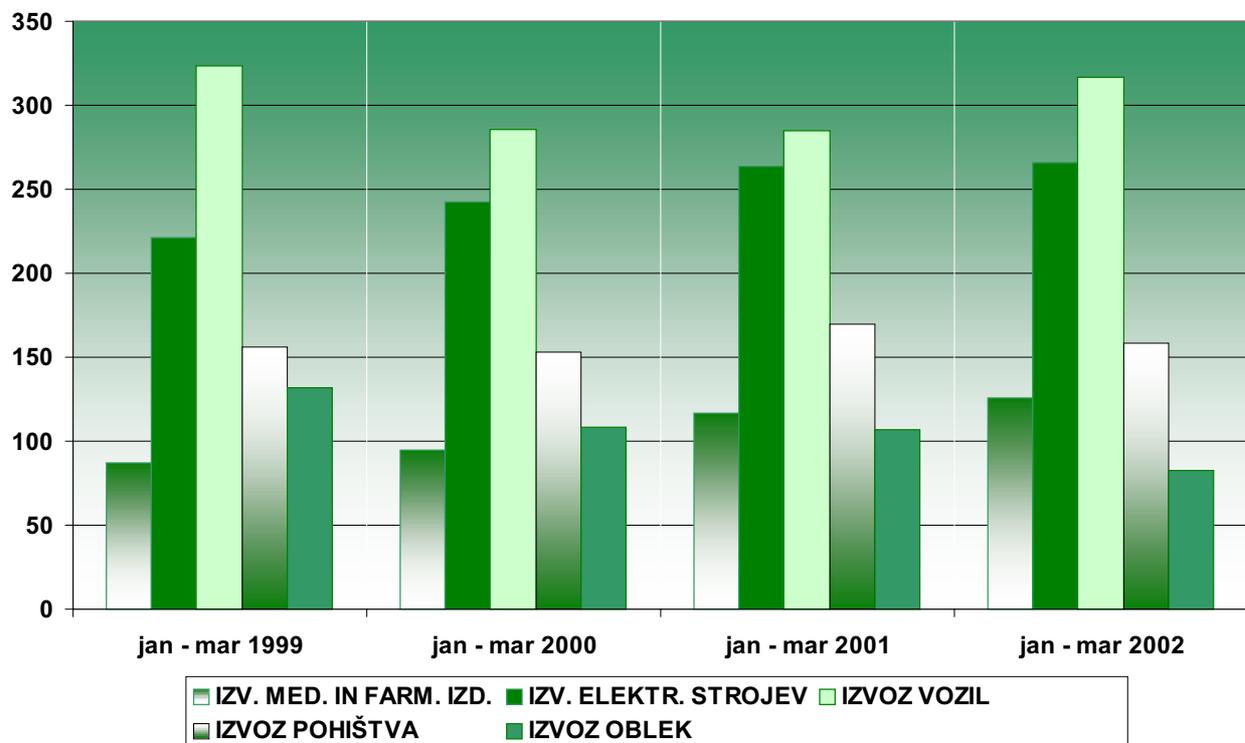
V obdobju od januarja do marca leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001 se je presežek v menjavi z Nemčijo zmanjšal za 17,7 mio USD, s Hrvaško pa povečal za 25,0 mio USD. Po drugi strani pa se je primanjkljaj v menjavi z Avstrijo povečal za 1,0 mio USD, v menjavi s Francijo zmanjšal za 7,7 mio USD, v menjavi z Italijo pa se je primanjkljaj zmanjšal za 12,8 mio USD.

Izvoz v države nekdanje Jugoslavije in Sovjetske zveze

(mio USD)	2001		indeks
	jan-mar	jan-mar	
DRŽAVE BIVŠE JUGOSLAVIJE	348,5	369,3	106
Bosna in Hercegovina	87,1	92,7	106
Hrvaška	179,5	188,6	105
Jugoslavija	46,9	59,6	127
Makedonija	34,9	28,3	81
DRŽAVE BIVŠE SZ	78,2	82,9	106
Ruska federacija	60,1	59,6	99

Vir: SURS

Izvoz blaga po skupinah proizvodov v mio USD

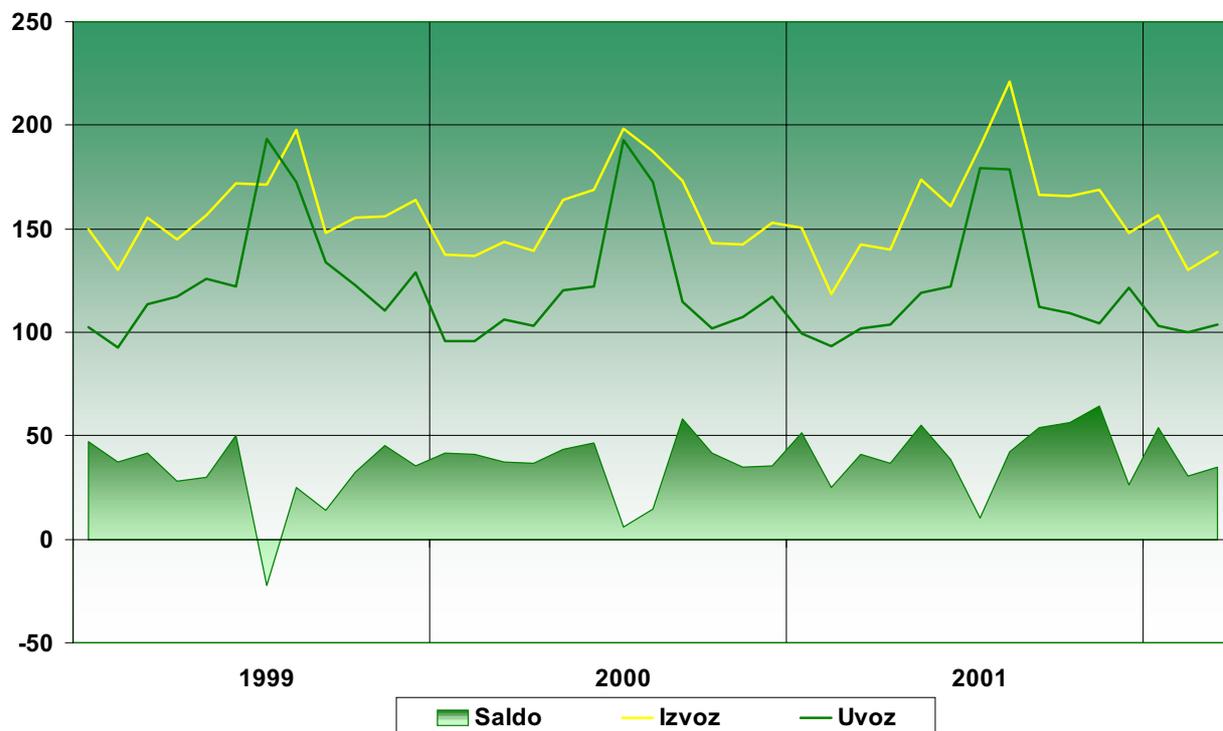

V obdobju od januarja do marca leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001, se je povečal izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 7,3 %), vozil (za 11,1 %), električnih strojev (za 0,9 %), zmanjšala pa sta se izvoz pohištva (za 6,9 %) in izvoz oblek za 22,8 %.

V obdobju od januarja do marca leta 2002 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2001, se je povečal le uvoz industrijskih strojev (za 3,2 %), medtem ko se je uvoz ostalih skupin proizvodov zmanjšal. Med njimi se je najbolj znižal uvoz nafte (za 16,4 %), kateri sledijo uvoz oblek (za 10,3 %), uvoz električnih strojev (za 5,7 %) in uvoz vozil (za 5,2 %).

STRUKTURA IZVOZA IN UVOZA BLAG PO NAMENU (v mio USD)	januar - mare		marec		indeks	
	2001	2002	2001	2002	kumulat.	mesec
IZVOZ BLAGA, od tega za	2.398,8	2.315,2	880,1	842,3	96,5	95,7
- REPRODUKCIJO	1.193,9	1.111,8	433,2	405,6	93,1	93,6
- INVESTICIJE	323,0	301,6	123,2	115,1	93,4	93,5
- ŠIROKO PORABO	881,9	901,8	323,7	321,6	102,3	99,4
UVOZ BLAGA, od tega za	2.591,7	2.462,6	942,3	896,5	95,0	95,1
- REPRODUKCIJO	1.592,2	1.483,6	562,6	535,2	93,2	95,1
- INVESTICIJE	411,0	398,0	157,1	152,6	96,8	97,1
- ŠIROKO PORABO	588,4	581,0	222,6	208,8	98,7	93,8

Menjava storitev v mio USD

Presežek **storitvene podbilance** je marca 2002 znašal 34,9 mio USD, kar pomeni da je bil za 6,1 mio USD nižji kot marca 2001. Presežek se je zmanjšal tako zaradi povečanega uvoza storitev (za 2,0 mio USD), kakor tudi zmanjšane izvoza storitev (za 4,1 mio USD). Na izvozni strani se je najbolj znižal izvoz konstrukcijskih storitev (za 3,5 mio USD) in komunikacijskih storitev (za 3,1 mio USD) ter izvoz potovanj, medtem ko se je izvoz ostalih poslovnih storitev povečal (za 6,3 mio USD). Med izvozom ostalih poslovnih storitev je najbolj porasel izvoz posredovanj (za 5,3 mio USD). Na uvozni strani se je najbolj povečal uvoz storitev licenc, patentov in avtorskih pravic (za 4,2 mio USD) in ostalih poslovnih storitev (za 3,0 mio USD), medtem ko se je uvoz transportnih storitev (za 3,9 mio USD) znižal.

V prvih treh mesecih 2002 je presežek menjave storitev dosegel 119,1 mio USD, kar je za 1,6 mio USD več kot v enakem obdobju leta 2001.

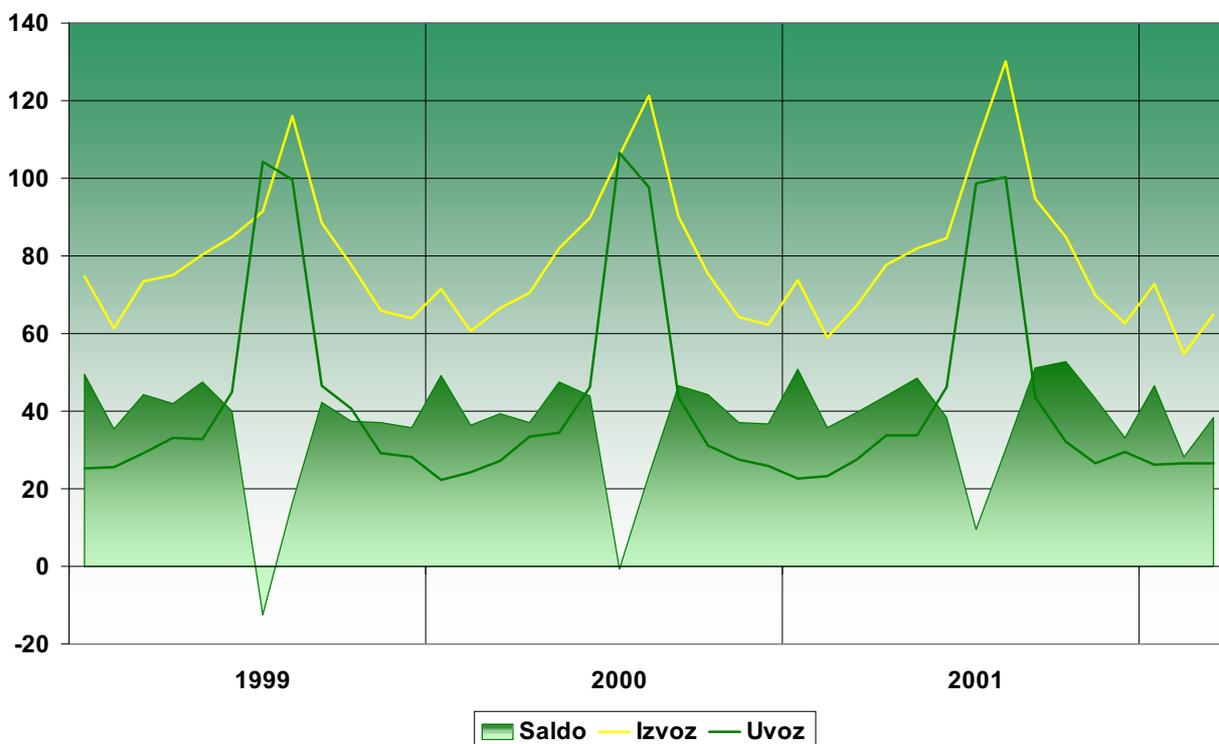
Izvoz storitev je marca 2002 znašal 138,6 mio USD, marca 2001 pa 142,7 mio USD.

V prvih treh mesecih leta 2002 je dosegel izvoz storitev 425,6 mio USD, medtem ko je v enakem obdobju leta 2001 dosegel 411,8 mio USD.

Uvoz storitev je marca 2002 znašal 103,6 mio USD v primerjavi s 101,6 mio USD marca 2001.

V prvih treh mesecih leta 2002 je bil dosežen višji uvoz storitev (306,5 mio USD) kot v enakem obdobju leta 2001 (294,3 mio USD).

Menjava potovalnih storitev v mio USD

Izvoz storitev **potovanj** je znašal marca 2002 65,0 mio USD (leta 2001 pa 67,3 mio USD), medtem ko je uvoz potovanj dosegel 26,5 mio USD (leta 2001 pa 27,5 mio USD).

V prvih treh mesecih leta 2002 je znašal izvoz potovalnih storitev 192,5 mio USD, kar je za 7,5 mio USD manj kot v enakem obdobju leta 2001.

Uvoz potovalnih storitev je bil v prvih treh mesecih leta 2002 (79,4 mio USD) za 6,1 mio USD višji kot v enakem obdobju leta 2001.

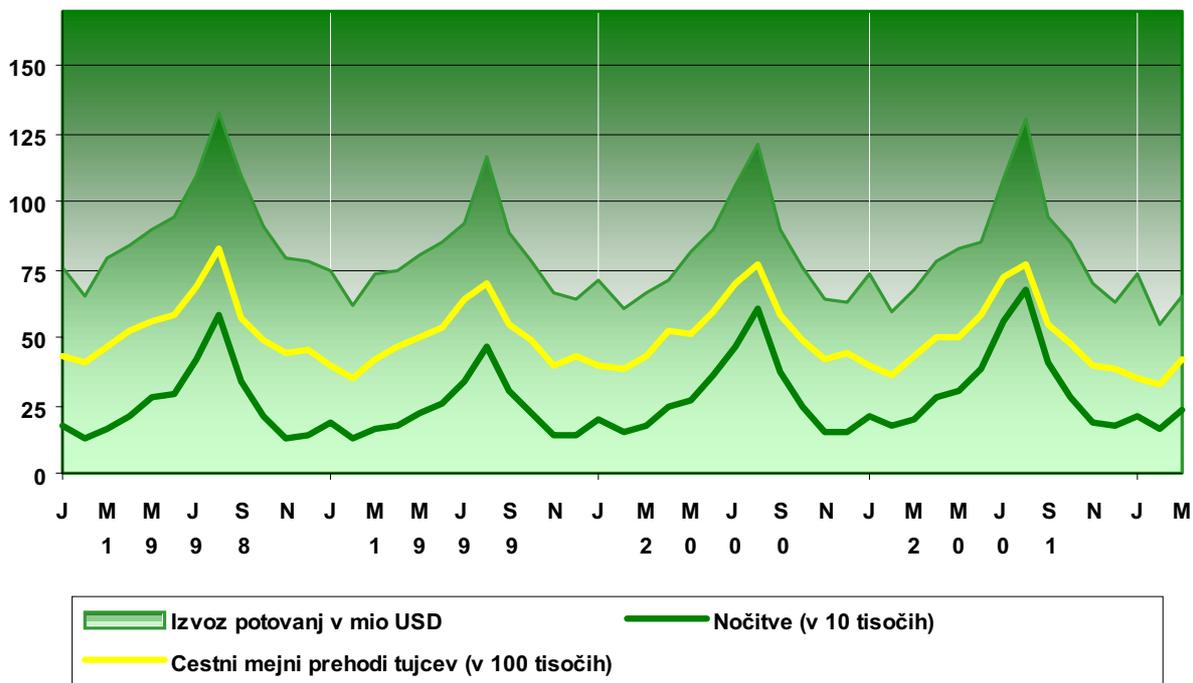
Pri **izvozu potovanj** je v prvih treh mesecih 2002 prodaja blaga v PCP (prostocarinskih prodajalnah) znašala 5,5% celotnega izvoza potovanj, medtem ko je bil njen delež v enakem obdobju 2001 večji, in sicer je znašal 6,9%. Na drugi strani so se v proučevanem obdobju leta 2002 v primerjavi z letom 2001 povečali deleži naslednjih postavk izvoza potovanj: delež igralnic (iz 18,3% na 18,6%), deleži izvoza potovanj preko turističnih podjetji (iz 10,1% na 11,1%) ter delež izvoza potovanj povezanih z izobraževanjem in zdravljenjem.

Turisti (potniki) po državah od koder prihajajo

	jan - mar 2002	jan - mar 2001	Sprememba (2002/2001 v %)
Avstrija	34.993	29.083	20,32
BIH	6.532	6.543	-0,17
Češka	1.973	2.293	-13,96
Hrvaška	28.594	29.741	-3,86
Italija	47.804	42.789	11,72
Jugoslavija	3.596	3.354	7,22
Madžarska	7.153	8.720	-17,97
Nemčija	19.752	17.915	10,25
Nizozemska	2.196	2.194	0,09
Velika Britanija	4.624	3.877	19,27
ZDA	4.058	3.448	17,69
Ostale države	29.032	26.484	9,62
Skupaj	190.307	176.441	7,86

Vir: SURS

Izvoz potovalnih storitev

	ZDRAVLJENJE (prejeta plačila v tuji valuti)	IZOBRAŽEVANJE (prejeta plačila v tuji valuti)	OSTALO						IZVOZ SKUPAJ
			Turistična podjetja (prejeta plačila v tuji valuti)	Prodaja blaga v PCP (prejeta plačila v tuji valuti)	Igralnice (prejeta plačila v tuji valuti)	Drugo (prejeta plačila v tuji valuti)	Ostala plačila s karticam	Ocena plačil s tolarско gotovino	
199	3.439	0	33.792	172.102	0	117.598	236	585.787	912.954
199	5.654	1.236	86.332	196.617	132.292	141.785	5.716	514.355	1.083.98
199	9.717	1.609	99.056	209.738	151.330	230.907	5.676	531.727	1.239.76
199	5.994	1.945	96.469	164.466	159.150	223.859	14.995	520.047	1.186.92
199	8.009	2.004	103.193	128.180	169.210	189.950	17.785	470.079	1.088.41
199	5.077	2.948	95.447	92.203	160.402	141.891	37.127	418.505	953.600
200	10.196	4.117	109.019	80.478	131.645	134.937	63.006	427.421	960.819
200	5.790	11.818	122.630	63.564	135.416	130.682	92.680	432.273	994.853
januar 2002	293	677	8.297	3.534	17.402	8.966	7.749	25.870	72.788
februar 200	291	1.712	6.200	3.106	8.671	6.529	6.198	21.982	54.689
marec 2002	521	549	6.808	3.985	9.815	7.792	7.233	28.329	65.032
1-3 2001	727	1.923	20.129	13.833	36.571	27.903	18.908	79.977	199.972
1-3 2002	1.105	2.938	21.305	10.625	35.888	23.288	21.180	76.182	192.509

ZDRAVLJENJE: zdravstvene storitve turistom, zdravilišča, stroški z dravniške oskrbe

IZOBRAŽEVANJE: stroški šolanja, vključno štipendije in šolnine, stroški specializacije

OSTALO: delitev na pomembnejše sestavine glede na razpoložljive vire podatkov.

Turistična podjetja: storitve turističnih agencij, hotelov in drugih nastanitvenih objektov - prejeta plačila v tuji valuti

Prodaja blaga v PCP: prodajna vrednost blaga prodanega nerezidentom za tujo valuto (vir: ankete PCP)

Igralnice: neto odkup tuje gotovine in čekov od iger na srečo

Drugo: prodaja drugega blaga in drugih storitev turistom za tujo valuto

Ostala plačila s karticami: plačila s karticami (ki se štejejo v turizem) razen za zdravljenje, izobraževanje, v turističnih podjetjih, PCP-jih in igralnicah

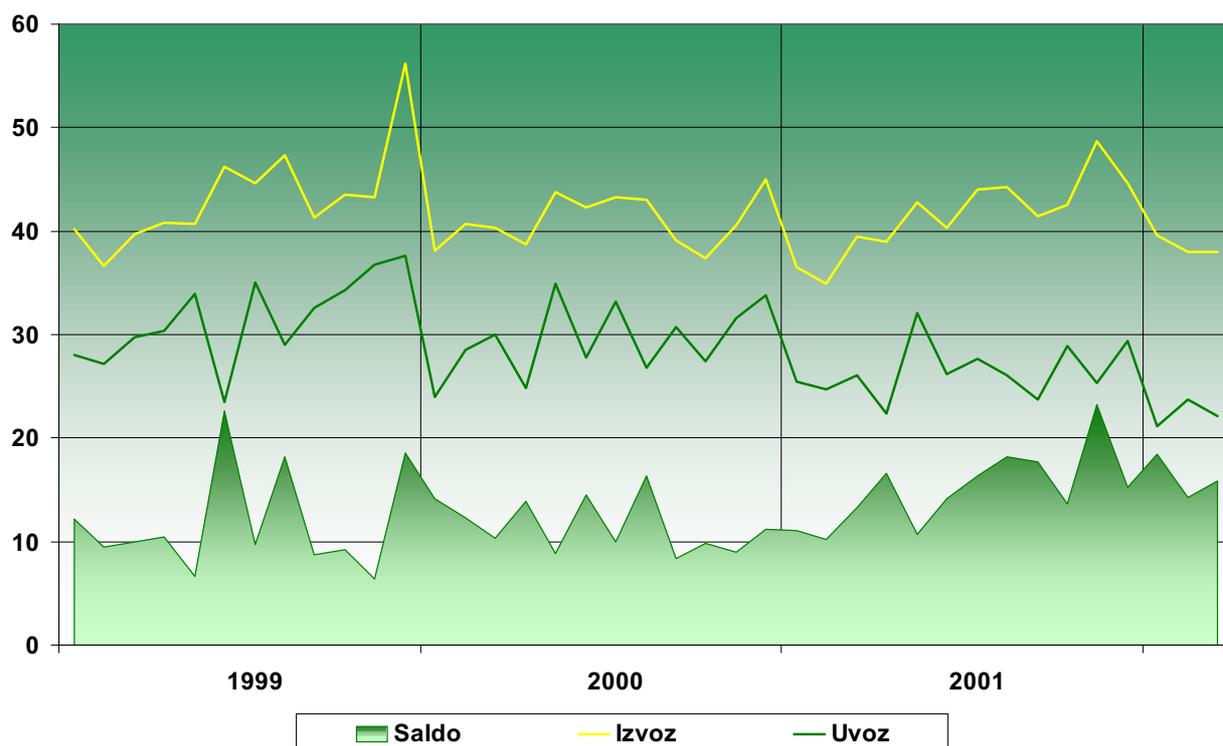
Ocena plačil s tolarско gotovino:

prodaja tolarjev v nerezidentom (ocenjena na podlagi števila cestnih mejnih prehodov tujih potnikov in števila nočitev tujih turistov)

neto izplačila tolarjev vzde viznih računov nerezidentov in

neto nakup domače valute v tujini

Menjava transportnih storitev v mio USD

Marca 2002 v primerjavi z marcem leta prej sta bila izvoz (za 0,4 mio USD) in uvoz (za 3,9 mio USD) **transportnih storitev** nižja. V uvozu pa se je najbolj zmanjšala pomorski (za 1,7 mio USD) in železniški transport (za 0,9 mio USD), v uvozu pa je bilo največje zmanjšanje železniškega transporta (za 1,6 mio USD).

V prvih treh mesecih leta 2002 je znašal presežek transportnih storitev 48,5 mio USD, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2001 enak 34,6 mio USD.

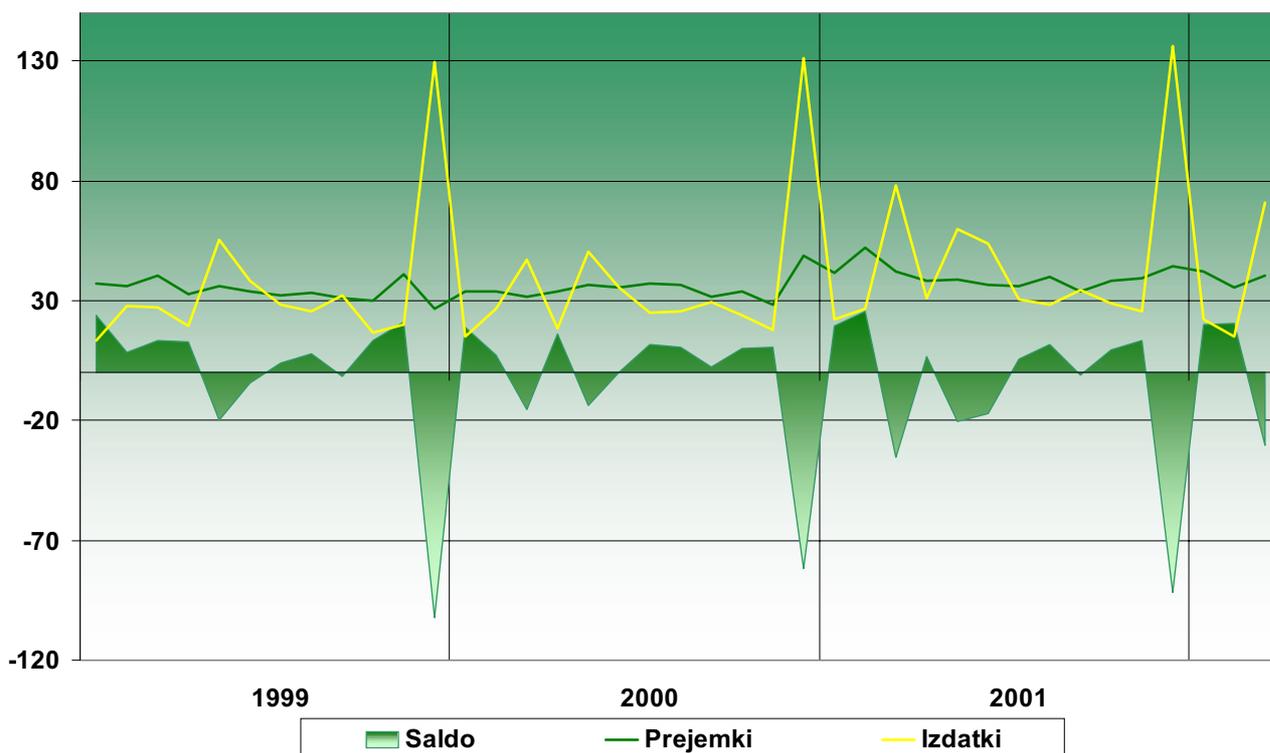
Izvoz transportnih storitev je znašal v prvih treh mesecih leta 2002 115,6 mio USD. Povečanje glede na primerljivo obdobje leta 2001 znaša 4,7 mio USD. Povečanje je predvsem posledica povečanja cestnega transporta (za 5,3 mio USD).

Uvoz transportnih storitev je v prvih treh mesecih leta 2002 znašal 67,1 mio USD, kar predstavlja v primerjavi s primerljivim obdobjem leta 2001 znižanje za 9,3 mio USD. Pri tem se je najbolj znižal uvoz cestnega transporta (za 5,4 mio USD).

Opomba: Razlika: - (minus)=zmanjšanje; + (plus)=povečanje

v mio USD	2002		2001		Razlika (2002-2001)	
	marec	jan-mar	marec	jan-mar	marec	jan-mar
SALDO	15,8	48,5	13,3	34,6	2,5	13,9
IZVOZ						
Transport	38,0	115,6	39,5	110,9	-1,4	4,7
Pomorski transport	4,6	14,4	5,6	15,2	-1,0	-0,8
Zračni transport	4,2	12,2	4,9	12,9	-0,7	-0,7
Cestni transport	15,7	48,3	14,7	43,0	1,0	5,3
Železniški transport	5,1	17,4	6,6	18,1	-1,6	-0,7
Ostali transport	8,4	23,3	7,6	21,8	0,8	1,5
UVOZ						
Transport	-22,2	-67,1	-26,1	-76,3	-3,9	-9,3
Pomorski transport	-2,6	-9,1	-4,2	-10,4	-1,7	-1,3
Zračni transport	-2,8	-8,7	-3,5	-9,2	-0,7	-0,5
Cestni transport	-4,2	-11,8	-4,5	-17,2	-0,3	-5,4
Železniški transport	-3,8	-12,4	-4,8	-12,9	-0,9	-0,4
Ostali transport	-8,8	-25,1	-9,2	-26,7	-0,3	-1,6

Dohodki v mio USD

Marca 2002 je bil dosežen primanjkljaj **dohodkov od dela in kapitala**. Znašal je 30,2 mio USD in je bil za 5,4 mio USD nižji od primanjkljaja zabeleženega marca 2001. Primanjkljaj je posledica izplačila obresti na eurobonde v znesku 43,6 mio USD. Primanjkljaj je bil dosežen tudi v lanskem marcu, ko je znašalo izplačilo obresti državnega sektorja 44,3 mio USD. V primerjavi z lanskim marcem je bil letos primanjkljaj nižji ob manjšem zmanjšanju prejemkov (za 1,8 mio USD) v primerjavi z izdatki (za 7,3 mio USD).

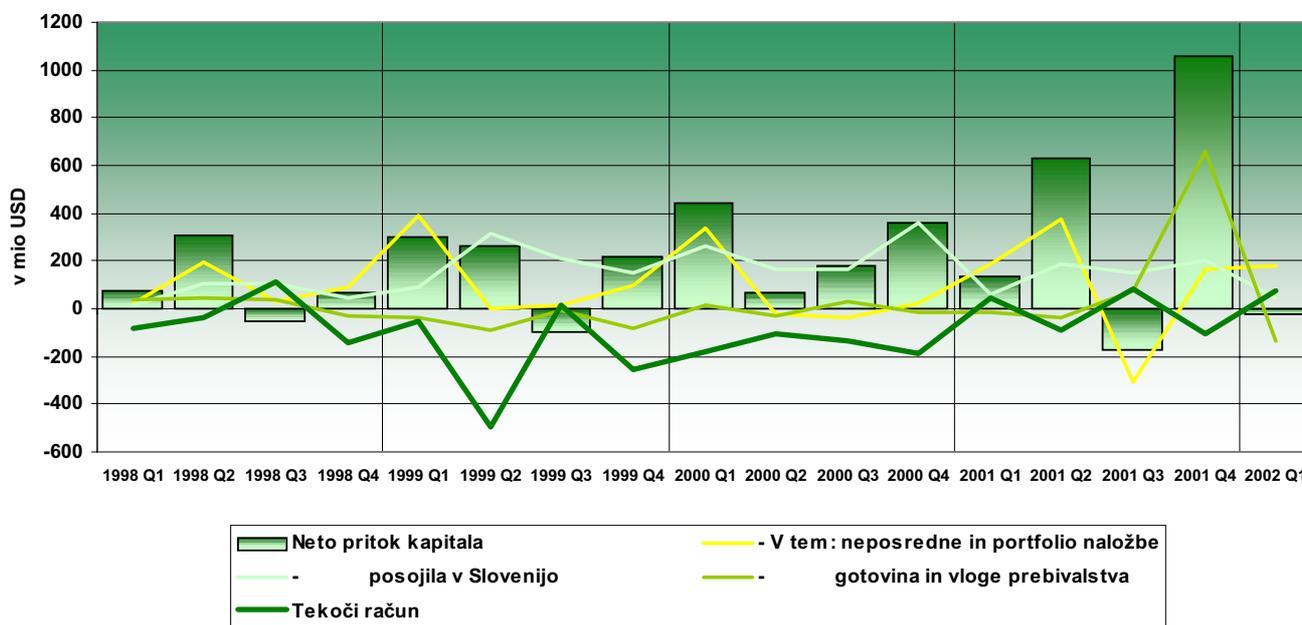
Marca 2002 so se v primerjavi z marcem 2001 najbolj zmanjšali **prejemki** od kapitala (za 1,1 mio USD), med njimi pa zlasti prejemki od ostalih naložb. Pri **izdatkih** so se najbolj zmanjšali izdatki od kapitala (za 7,1 mio USD) in sicer predvsem izdatki od ostalih naložb (za 10,8 mio USD).

V prvih treh mesecih leta 2002 je presežek dohodkov od dela in kapitala znašal 10,2 mio USD. V primerjavi s presežkom leta 2001 v znesku 8,9 mio USD, so se za 17,9 mio USD zmanjšali prejemki (od tega prejemki od kapitala za 15,3 mio USD) in za 19,2 mio USD izdatki (od tega izdatki od kapitala za 19,3 mio USD).

	Marec 2002	Marec 2001	Razlika (2002-2001)
SALDO	-30,166	-35,598	5,432
1 Prejemki	40,488	42,309	-1,821
1.1 Od dela	14,710	15,456	-0,746
1.2 Od kapitala	25,778	26,854	-1,075
1.2.1 Od nep. naložb	0,047	0,125	-0,077
1.2.2 Od vred. papirje	16,993	16,036	0,957
1.2.2.2 Od naložb v dolžniške vrednostne papirje	16,993	16,036	0,957
1.2.3 Od ostalih naložb	8,738	10,693	-1,955
1.2.3.1 Banka Slovenije	5,210	4,375	0,834
1.2.3.2 Uradni sektor	0,084	0,225	-0,141
1.2.3.3 Banke	3,049	5,525	-2,476
1.2.3.4 Ostali sektorji	0,394	0,567	-0,173
2 Izdatki	-70,654	-77,907	-7,253
2.1 Od dela	-2,017	-2,217	-0,200
2.2 Od kapitala	-68,637	-75,690	-7,053
2.2.1 Od nep. naložb	-1,822	-1,016	0,807
2.2.2 Od vred. papirje	-47,906	-44,959	-2,947
2.2.2.2 Od naložb v dolžniške vrednostne papirje	-47,906	-44,959	-2,947
2.2.3 Od ostalih naložb	-18,909	-29,716	-10,808
2.2.3.1 Banka Slovenije	0,000	0,000	0,000
2.2.3.2 Uradni sektor	-2,092	-4,046	-1,955
2.2.3.3 Banke	-3,265	-5,563	-2,298
2.2.3.4 Ostali sektorji	-13,552	-20,107	-6,555

Opomba: Razlika: - (minus)=zmanjšanje; + (plus)=povečanje

Neto pritek kapitala in tekoči račun

Presežek **tekočega računa** plačilne bilance je v letu 1997 znašal 11 mio USD. Leta 1998 se je spremenil v primanjkljaj (-147 mio USD), ki se je leta 1999 zelo povečal (-782 mio USD), leta 2000 nekoliko znižal (na -611 mio USD), v letu 2001 pa kar bistveno znižal (po začasnih podatkih na -66,9 mio USD).

Neto pritek kapitala (z upoštevanjem statistične napake) je leta 1996 znašal 876,3 mio USD, nakar se je v naslednjih letih zmanjševal, leta 1997 je znašal 669,9 mio USD in leta 1998: 393,7 mio USD. To zniževanje je bila posledica zniževanja neto neposrednih in portfeljskih naložb (znižanja neto prodaja obveznic RS Slovenije in neto priliva neposrednih naložb).

V naslednjih dveh letih se je neto pritek kapitala povečeval predvsem pod vplivom neto povečanega pritoka posojil v Slovenijo, leta 1999 je dosegel 682,6 mio USD, leta 2000 pa 1054,6 mio USD. Leta 1999 je pritek zniževalo še neto zmanjšanje gotovine in vlog prebivalstva, v znesku -223 mio USD.

Z letom 1999 se je povečala tudi raven prodaje državnih dolžniških vrednostnih papirjev, t.j. evroobveznic, (ki v vsem obravnavanem obdobju bistveno vpliva na kategorijo portfeljskih in neposrednih naložb) katero je leta 2001 v neto izrazu znižalo avgustovsko odplačilo evroobveznic iz leta 1996.

V letu 2001 je v primerjavi s prejšnjim letom vplivalo na zniževanje neto pritoka kapitala (poleg pravkar omenjenega odplačila evroobveznic) tudi znižanje najemanja posojil v tujini, medtem ko ga je v zadnjih mesecih leta povečeval še porast vlog prebivalstva v tujem denarju. V letu 2001 je znašal neto pritek kapitala skupaj s saldonom tekočega računa 1.650,0 mio USD. Banka Slovenije je v letu 2001 neto financirala tujino z 1.284,6 mio USD povečanimi mednarodnimi rezervami, v letu 2000 pa le s 178,3 mio USD.

Marca 2002 so bili večje pritoki zlasti iz naslova neposrednih naložb nerezidentov v Sloveniji. Banka Slovenije je znižala mednarodne denarne rezerve za 16,6 mio USD (kar je prvo znižanje po avgustu 2001). Skupno so mednarodne denarne rezerve v letu 2002 porasle za 242,6 mio USD, kar je 201 mio USD več kot v enakem lanskem obdobju.

Kapitalski in finančni račun plačilne bilance

NETO PRITOKI KAPITALA PO INSTRUMENTIH FINANČNEGA RAČUNA mio USD	januar - marec		marec
	2001	2002	2002
1. Neposredne naložbe	111,6	197,6	114,9
2. Portfolio naložbe	77,7	-17,6	-18,6
3. Posojila	46,0	-3,4	-15,8
Banke (brez BS)	-1,2	-7,9	5,6
Ostali sektorji	47,1	4,6	-21,4
4. Komercialni krediti	-113,2	-105,6	-5,8
5. Gotovina in vloge	-138,3	155,3	-76,3
Banke (brez BS)	-139,1	280,1	-21,1
Ostali sektorji	0,8	-124,8	-55,2
od tega: prebivalstvo	-12,5	-132,1	-56,0
6. Ostalo	-22,1	-23,7	1,1
7. Neto pritek kapitala brezmednarodnih denarnih rezerv (1+2+3+4+5+6)	-38,3	202,6	-0,4
8. Mednarodne denarne rezerve	-41,6	-242,6	16,6
9. FINANČNI RAČUN (7+8)	-79,9	-40,0	16,1
10. KAPITALSKI RAČUN	0,1	0,4	0,1
11. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN (9+10)	-79,8	-39,5	16,2
Statistična nap	32,1	-33,2	2,5

V prvih treh mesecih leta 2002 je znašal **neto pritek kapitala** brez mednarodnih denarnih rezerv Banke Slovenije 202,6 mio USD. V enakem obdobju leta 2001 je bil dosežen odtok v znesku 38,3 mio USD.

Glavni viri odtoka v prvih treh mesecih 2002 (brez rezerv) predstavljajo komercialni krediti (105,6 mio USD) – med njimi predvsem kratkoročni komercialni krediti ter postavka gotovina prebivalcev (132,1 mio USD). Posojila v neto izrazu predstavljajo le 3,4 mio USD odtoka, medtem, ko so v enakem lanskem obdobju znašala 46,0 mio USD neto pritokov kapitala.

Med največje pritoke v prvih treh mesecih leta 2002 se uvrščajo neposredne naložbe nerezidentov v Sloveniji (197,6 mio USD – večinoma v januarju in marcu), in neto pritoki gotovine in vlog bank (280,1 mio USD). V enakem lanskem obdobju so se med neto pritoke uvrstile postavke: neposredne naložbe (111,6 mio USD), portfolio naložbe (77,7 mio USD) in posojila (46,0 mio USD).

Marca 2002 beležimo minimalni **neto odtok kapitala** brez mednarodnih denarnih rezerv Banke Slovenije v znesku 0,4 mio USD.

Med odtoki marca 2002 zasledimo predvsem 56,0 mio USD povečanja imetij gotovine prebivalcev (od tega so 20 mio USD tuje gotovine dvignili iz deviznih računov pri bankah, 36 mio USD pa predstavljajo neto nakupi rezidentov v menjalnicah). Tudi postavka posojila na neto osnovi v tem mesecu predstavlja odtok (15,8 mio USD), 18,6 mio USD znašajo odtoki na postavki naložb v vrednostne papirje (večinoma gre za nakupe evroobveznic RS od nerezidentov), 5,8 mio USD odtoka pa predstavljajo komercialni krediti.

Med neto pritoki marca 2002 beležimo predvsem 114,9 mio neposrednih naložb.

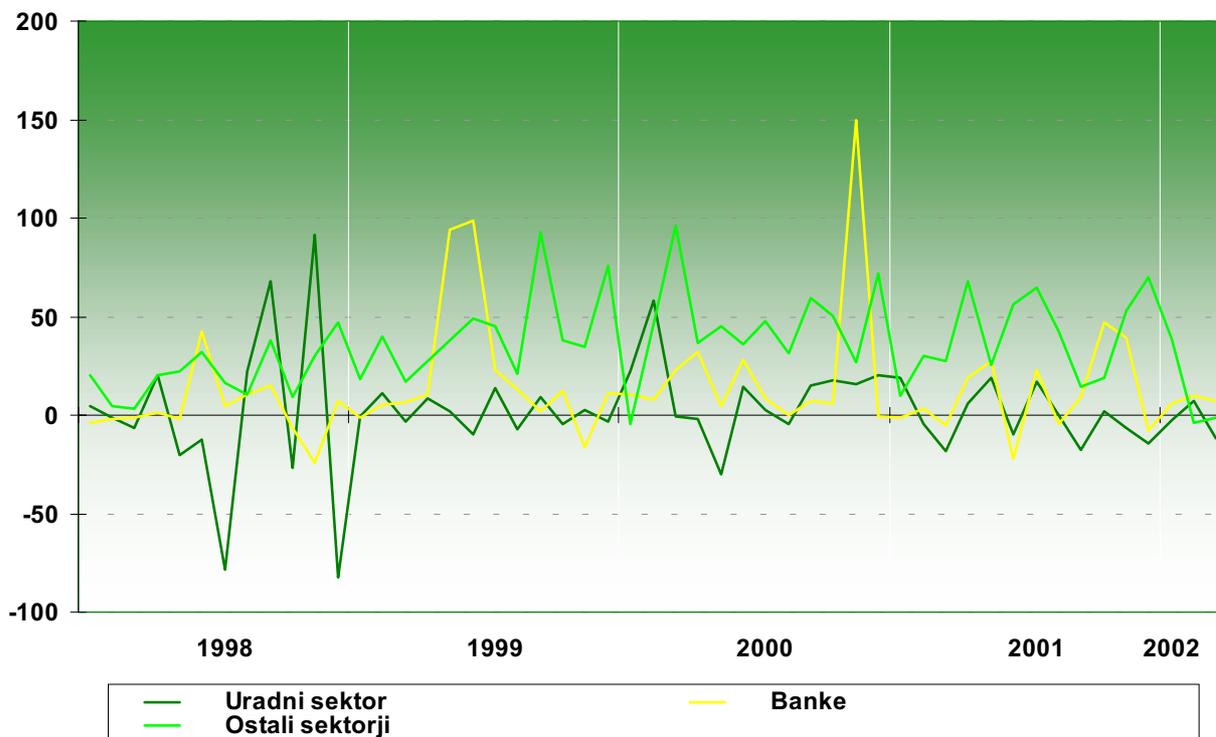
Neposredne naložbe in naložbe v vrednostne papirje

NEPOSREDNE NALOŽBE IN NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio USD)	januar - marec		marec
	2001	2002	2002
NEPOSREDNE NALOŽBE	111,6	197,6	114,9
Domače v tujini	-12,0	-14,9	-0,1
Tuje v Sloveniji	123,6	212,5	114,9
NALOŽBE V VRED. PAPIRJE	77,7	-17,6	-18,6
Domače v tujini	-37,8	1,1	-5,6
Tuje v Sloveniji	115,5	-18,7	-13,0
Lastniški vrednostni papirji	2,3	4,5	0,5
Dolžniški vrednostni papirji	113,3	-23,2	-13,5
od tega: državni sektor	92,7	-0,9	-0,9

Marca 2002 je bil dosežen visok neto pritok neposrednih naložb (114,9 mio USD). Večji del pritoka izvira iz sredstev, ki so februarja prispela na nerezidenčne račune in so se v marcu sprostila v neposredno naložbo v bančni sektor. V treh mesecih leta 2002 tako v plačilni bilanci beležimo že 197,6 mio USD neposrednih naložb, kar je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 86 mio USD več. Glede na podatke KDD lahko tudi aprila na tej postavki pričakujemo večje pritoke.

Po podatkih KDD so tujci v marcu kupili za 117 mio USD vrednostnih papirjev (povezano z nakupi bank in naložbami v papirno industrijo), v aprilu pa za 62,5 mio USD (enako kot v marcu povezano z nakupi delnic bank in naložbami v papirno industrijo). V prvih štirih mesecih leta 2002 so tujci neto kupili za 222,2 mio USD vrednostnih papirjev.

Najeta posojila v tujini v mio USD

Obveznosti iz neto (črpanja minus odplačila) **najetih posojil** v tujini so se marca 2002 povečale za 6,2 mio USD. Enako obdobje lanskega leta kaže 4,0 mio zmanjšanja obveznosti.

Marca 2002 sta zadolženost zmanjšala vladni (11,9 mio USD) in ostali sektor (1,5 mio USD). Banke so ta mesec povečale zadolženost za 7,2 mio USD.

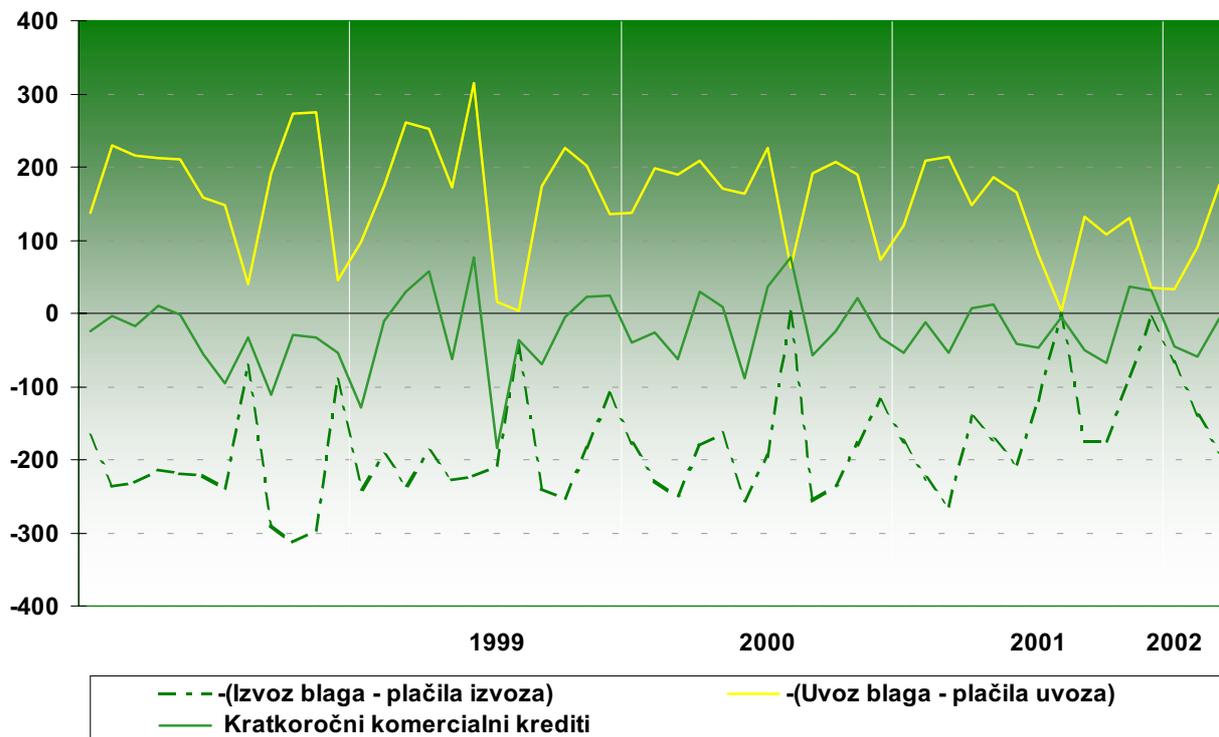
Skupno so se neto najeta posojila v letu 2002 povečala za 48,6 mio USD, kar je manj kot v enakem obdobju lanskega leta (60,4 mio USD). Opazno je predvsem manjše zadolževanje ostalega sektorja (podjetja in gospodinjstva).

Marca 2002 so se **odobrena posojila** nerezidentom povečala za 9,6 mio. Sektorsko je v tej postavki zaslediti 1,6 mio povečanja neto odobrenih posojil bank, 8 mio USD pa so neto kreditirali nerezidente ostali sektorji.

V letu 2002 je neto povečanja odobrenih posojil nerezidentom skupno znašalo 51,9 mio USD, od tega predstavljajo večji del posojila bank nerezidentom (30,6 mio USD).

Postavka posojila je letos skoraj izravnana – tokovi danih posojil so za 3,3 mio USD večji od prejetih. K izravnani postavki letos prispeva predvsem večje dano posojilo januarja v povezavi s tujo neposredno naložbo. V prvih treh mesecih je tako Slovenija neto upnik tujine (večja dana posojila od prejetih). Primerljivo obdobje lanskega leta kaže večji razkorak med tokom prejetih in danih posojil, pri čemer je bila Slovenija neto dolžnik (45,9 mio USD).

Komercialni krediti

V marcu 2002 so se za 7,7 mio USD povečale neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**, kar je 45,9 mio USD manj kot lani.

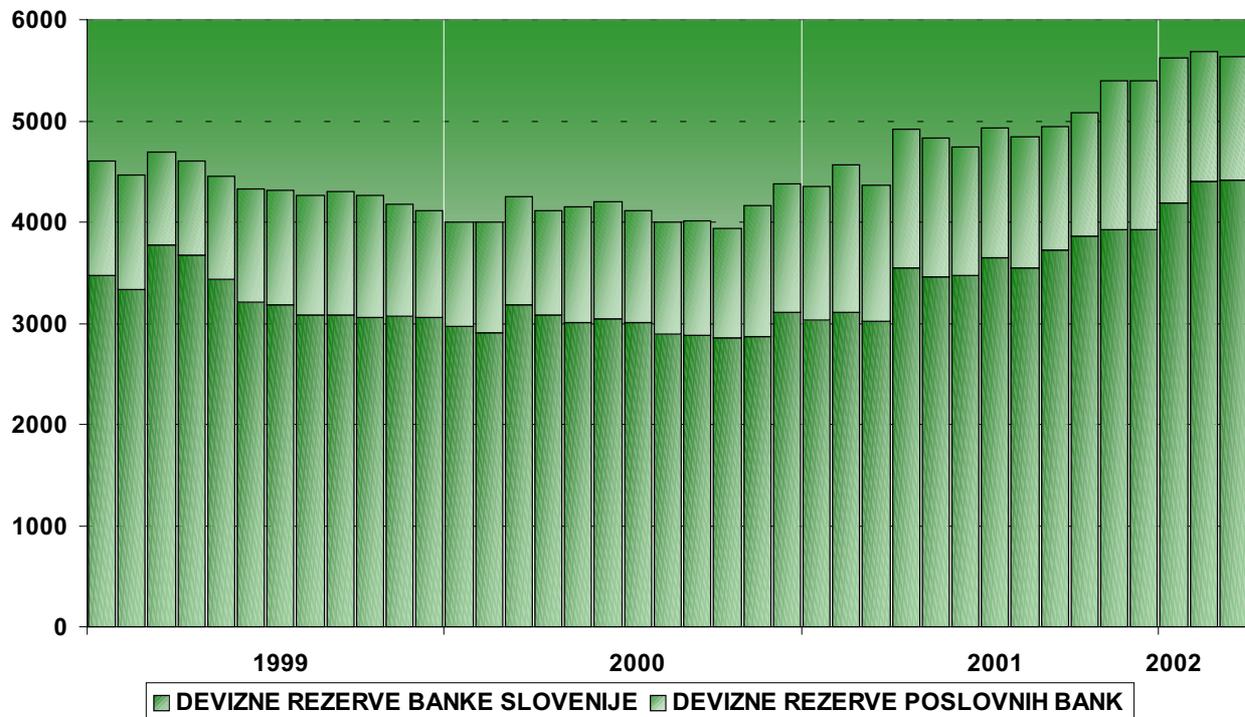
Marca 2002 se tako nadaljuje neto naraščanje terjatev iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**, vendar z manjšo dinamiko kot v predhodnih dveh mesecih. Blagovni tok je bil razmeroma izravnani (36,4 mio USD primanjkljaja). Pokritost blagovnih tokov s plačili je bila marca 2002 tako na strani izvoza (77,5%), kot uvoza (80,2%) nižja kot prejšnji mesec. Najbolj se je glede na prejšnji mesec znižala pokritost uvoza s plačili (za 8 odstotnih točk), kar je posledično prevesilo kratkoročne komercialne kredite v neto terjatve. Pri tem je seveda potrebno upoštevati, da se tok plačil v tekočem mesecu nanaša na blagovni tok izpred dveh do treh mesecev saj se velika večina blaga prodaja in kupuje na odloženo plačilo z zamikom dveh do treh mesecev.

V mesecu marcu 2002 je bilo izvoženega za 847,8 mio USD blaga. Od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa s tujino plačanega 657,5 mio USD, neposrednih naložb v blagu je bilo za 0,4 mio USD, danih transferjev v blagu je bilo 3,9 mio USD.

Uvoz blaga je v mesecu marcu znašal 884,3 mio USD, od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa in podatkih o neposrednih plačilih tujih kreditorjev (plačilih izvedenih mimo računov rezidentov v tujini, s katerimi se poravnava obveznosti domačih posojiljemalcev do drugih nerezidentov) plačanega 709,3 mio USD. Neposrednih naložb v blagu ni bilo, prejetih transferjev v blagu je bilo 2,3 mio USD.

Preostalih 7,1 mio USD predstavlja spremembo terjatev in obveznosti na podlagi sprememb stanja odprtih računov med nebančnimi subjekti (kontokorenti).

Devizne rezerve Banke Slovenije in poslovnih bank (stanje konec meseca v mio USD)

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se marca 2002 na podlagi transakcij zmanjšale za 16,6 mio USD, v istem mesecu lanskega leta pa so se povečale za 8,5 mio USD. V prvem četrtletju letošnjega leta so se mednarodne rezerve povečale skupaj za 242,6 mio USD, v enakem obdobju leta 2001 pa za 41,6 mio USD.

Devizne rezerve Banke Slovenije so konec letošnjega marca predstavljale 78,4% celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 4.415,9 mio USD, stanje **deviznih rezerv Banke Slovenije in poslovnih bank skupaj** pa je znašalo 5.633,2 mio USD.

Konec marca 2002 so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 4,9 povprečnim letošnjim uvozom blaga in storitev.

Plačilna bilanca Slovenije v mia SIT (jan - mar 2002)

predhodni podatki, z dne 13.05.2002	tokovi v mia SIT					tokovi v mia SIT			
	januar - marec		marec			januar - marec		marec	
	2001	2002	2001	2002		2001	2002	2001	2002
I. Tekoči račun	11,8	18,8	-1,6	-4,7	II. Kapitalski in finančni račun	-19,3	-10,4	-3,8	4,0
1. Blago	-26,2	-21,1	-8,1	-9,3	A. Kapitalski račun	0,0	0,1	0,0	0,0
1.1. Izvoz blaga	561,7	594,8	209,8	216,9	1. Kapitalski transferi	0,0	0,1	0,0	0,0
Izvoz f.o.b.	557,5	590,6	208,5	215,5	2. Patenti in licence	0,0	0,0	0,0	0,0
Prilagoditev zaobjem	4,2	4,1	1,3	1,4	B. Finančni račun	-19,4	-10,5	-3,9	4,0
1.2. Uvoz blaga	-587,9	-615,9	-217,8	-226,2	1. Neposredne naložbe	26,2	50,3	2,8	29,3
Uvoz c.i.f.	-600,8	-627,9	-222,5	-229,3	Domače v tujini	-2,7	-3,8	-0,1	0,0
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	22,7	23,7	8,4	8,7	Tuje v Sloveniji	29,0	54,1	2,9	29,3
Prilagoditev zaobjem	-9,8	-11,8	-3,8	-5,5	2. Naložbe v vrednostne papirje	17,9	-4,5	2,3	-4,8
2. Storitv	27,0	30,3	9,7	8,9	Domače v tujini	-8,6	0,3	2,3	-1,4
Izvoz storitev	95,2	108,3	33,7	35,4	Tuje v Sloveniji	26,5	-4,8	0,0	-3,3
Uvoz storitev	-68,2	-78,1	-24,0	-26,5	3. Ostale naložbe	-53,6	5,8	-7,0	-24,7
2.1. Transport	8,0	12,3	3,1	4,1	3.1. Komercialni krediti	-27,4	-27,2	-12,5	-1,5
2.2. Potovanja	29,3	28,7	9,4	9,8	3.2. Posojila	10,7	-1,1	0,5	-4,0
2.3. Konstrukcijske storitve	1,2	0,1	0,8	0,0	3.3. Gotovina in vloge	-31,8	40,1	5,7	-19,5
2.4. Ostale poslovne storitve	-5,7	-2,5	-2,2	-1,5	3.4. Ostalo	-5,0	-6,0	-0,7	0,3
2.5. Ostalo	-5,7	-8,4	-1,5	-3,5	4. Mednarodne denarne rezerve	-9,9	-62,2	-2,0	4,2
3. Dohodki	1,6	2,6	-8,6	-7,6	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-0,1	-7,2	-0,9	-0,2
Prejemki	31,4	30,0	10,0	10,3	Devize	-9,8	-55,0	-1,1	4,5
Izdatki	-29,8	-27,3	-18,6	-18,0	Gotovina in vloge	-16,6	26,9	-0,2	31,5
4. Tekoči transferi	9,4	7,1	5,4	3,3	Vrednostni papirji	6,8	-81,9	-0,9	-27,0
V Slovenijo	23,4	25,0	10,4	9,9	III. Neto napake in izpustitve	7,5	-8,4	5,5	0,6
V tujino	-14,0	-17,9	-5,0	-6,6					

Plačilna bilanca Slovenije v mio EUR (jan - mar 2002)

predhodni podatki, z dne 13.05.2002	tokovi v mio EUR					tokovi v mio EUR			
	januar - marec		marec			januar - marec		marec	
	2001	2002	2001	2002		2001	2002	2001	2002
I. Tekoči račun	49,6	84,5	-10,6	-20,9	II. Kapitalski in finančni račun	-85,0	-46,5	-14,7	18,2
1. Blago	-129,1	-95,1	-40,8	-41,5	A. Kapitalski račun	0,1	0,5	0,2	0,1
1.1. Izvoz blaga	2.618,9	2.666,5	972,3	969,0	1. Kapitalski transferi	0,1	0,6	0,2	0,1
Izvoz f.o.b.	2.599,1	2.648,1	966,4	962,7	2. Patenti in licence	0,0	-0,1	0,0	0,0
Prilagoditev zaobjema	19,8	18,4	5,9	6,3	B. Finančni račun	-85,1	-47,0	-14,9	18,2
1.2. Uvoz blaga	-2.748,0	-2.761,6	-1.013,1	-1.010,4	1. Neposredne naložbe	122,4	225,6	12,8	130,9
Uvoz c.i.f.	-2.808,0	-2.815,3	-1.034,6	-1.024,5	Domače v tujini	-12,9	-17,0	-0,6	-0,1
Prilagoditev c.i.f./f.o.b.	106,2	106,5	39,1	38,7	Tuje v Sloveniji	135,3	242,7	13,5	130,9
Prilagoditev zaobjema	-46,1	-52,8	-17,6	-24,7	2. Naložbe v vrednostne papirje	83,9	-19,9	10,9	-21,2
2. Storitve	126,5	135,9	45,0	39,9	Domače v tujini	-40,6	1,5	10,9	-6,3
Izvoz storitev	445,8	486,0	156,9	158,3	Tuje v Sloveniji	124,4	-21,3	0,0	-14,9
Uvoz storitev	-319,2	-350,1	-111,9	-118,3	3. Ostale naložbe	-245,1	26,4	-29,4	-110,4
2.1. Transport	37,3	55,4	14,6	18,1	3.1. Komercialni krediti	-122,0	-121,9	-54,9	-6,6
2.2. Potovanja	137,1	129,0	43,8	44,0	3.2. Posojila	50,0	-4,6	2,1	-17,9
2.3. Konstrukcijske storitve	5,5	0,4	3,6	0,1	3.3. Gotovina in vloge	-149,4	179,9	26,6	-87,2
2.4. Ostale poslovne storitve	-26,7	-11,1	-10,0	-6,8	3.4. Ostalo	-23,7	-27,0	-3,2	1,3
2.5. Ostalo	-26,7	-37,8	-7,0	-15,5	4. Mednarodne denarne rezerve	-46,2	-279,1	-9,2	18,9
3. Dohodki	7,9	12,1	-40,2	-34,1	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-0,5	-32,1	-4,2	-1,0
Prejemki	146,9	134,4	46,6	46,2	Devize	-45,7	-247,0	-5,1	19,9
Izdatki	-139,0	-122,3	-86,7	-80,3	Gotovina in vloge	-77,2	120,4	-1,0	140,5
4. Tekoči transferi	44,2	31,6	25,4	14,7	Vrednostni papirji	31,5	-367,5	-4,1	-120,6
V Slovenijo	109,8	112,0	48,6	44,1					
V tujino	-65,6	-80,4	-23,2	-29,4	III. Neto napake in izpustitve	35,4	-38,0	25,3	2,7

OPOMBA:

Plačilna bilanca v evrih za leto 2001 ni enaka plačilni bilanci v dolarjih in tolarjih, ker:

- Datum preseka izračuna Plačilne bilance v evrih ni enak datumu preseka izračuna Plačilnih bilanc v tolarjih in dolarjih.

Podatki Plačilne bilance v različnih valutah za leto 2002 so primerljivi med seboj.